

HAZAI *Karst-és barlangkutatói* ESEMÉNYEK

A MAGYAR BARLANGOK IDEGENFORGALMA AZ 1969—1970. ÉVEKBEN

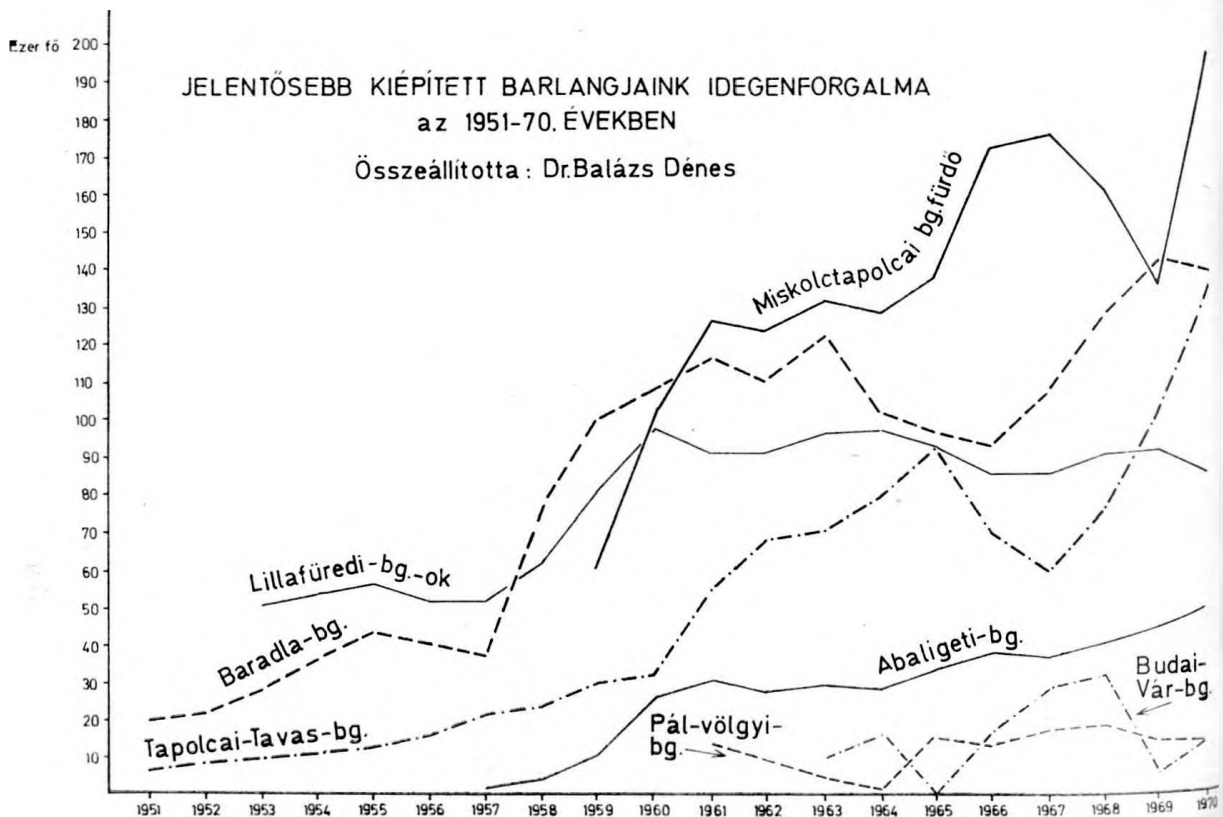
Évről-évre öröndetesen gyarapszik az idegenforgalmi célokra kiépített barlangjaink látogatottsága. A barlangokat kezelő vállalatok, intézmények rendelkezésünkre bocsátották az elmúlt két év adatait, ezek felhasználásával készítettük az alábbi összegezést. (Összehasonlításként közöljük az 1960. évi adatokat is).

	1960	1969	1970
Aggteleki Baradla összesen	108 000	143 377	140 452
Részletezve:			
Aggteleki szakasz		104 181	103 396
Jósvafői szakasz		39 196	37 056
Lillafüredi barlangok	98 821	92 295	86 435
István barlang		67 000	54 500
Mésztfűfa-barlang		25 295	31 935
Miskolc-Tapolcai-barlangfürdő	102 215	137 126	199 171
Tapolcai Tavasz-barlang	31 701	101 617	137 334
Abaligeti-barlang	26 787	43 817	49 121
Pál-völgyi-barlang	—	15 374	14 248
Budai-Várbarlang	—	5 322	14 042
Balatonfüredi Lóczy-barlang	—	7 638	5 500
	367 524	546 566	646 303

A budai Vár-barlang 1969. május elejétől október végéig belső munkálatok miatt zárva volt.

A barlangjainkat látogató külföldi vendégek számáról statisztika nem készült, hozzávetőleg a látogatóknak 15—20%-a érkezett a határokon túlról.

Dr. Balázs Dénes

MAGYARORSZÁG LEGHOSSZABB ÉS LEGMÉLYEBB BARLANGJAI 1970 VÉGÉN

A barlangok hosszúság- és mélységadatai nem állandóak. Új feltárások, megismételt felmérések gyakran módosítják a korábbi eredményeket. Ezúttal azonban a Nemzetközi Szpeleológiai Unió 1965. évi ljubljanai kongresszusa által a barlangok hosszának és mélységének kiszámításáról hozott határozatok folytán is módosulnak a korábbi számadatok. A számítást most már nemzetközileg egységesen szabályozó, újonnan kidolgozott szempontok alapján, a korábbitól eltérő eredmények adódnak.

Az 1965. évi Nemzetközi Szpeleológiai Kongresszuson elfogadott szabályok értelmében a barlangok hosszába valamennyi felmért és térképen rögzített folyosójának, termének, kürtőjének hossza beleszámít, ha azok között ember számára áthatolható természetes összefüggés van. Eddig a magyarországi barlangok hosszadataiba rendszerint nem számították bele a barlangszinteket összekötő függőleges kürtőket és a barlangok mennyezetéből felfelé nyúló vakkürtőket sem. Ezek az adatok most már növelik pl. a Baradla hosszát is. Viszont nem számíthatók többé a barlangok hosszához, a kimutatott hidrográfiai összefüggés ellenére sem, az olyan víznyelős szakaszok, vagy alsóbarlangi járatok, amelyeknek a főággal áthatolható összefüggését eddig nem tárták fel, valamint a már bejárt, de még fel nem térképezett barlangszakaszok sem. Így pl. a Béke-barlang hosszába — amíg az összefüggés feltárása meg nem történik — egyelőre nem számíthatjuk bele, az eddig hozzászámított Nagy-völgyi-víznyelőbarlang hosszát és a még fel nem térképezett felső járatokat sem, ezért hazánk második leghosszabb barlangjának hossza látszólag, de reméljük csak rövid időre, csökkenni fog.

Ugyanígy módosul a barlangok mélységének számítása is. Eddig a mély barlangok felsorolásánál többnyire csak a túlnyomórészt vertikális zombolyokat, víznyelőbarlangokat vették figyelembe. A kongresszusi határozatok alapján valamennyi összefüggően bejárható barlang legmagasabbban és legmélyebben fekvő felmért pontjai közti szintkülönbség határozza meg a mélységet, így most már megjelenik a legmélyebb magyar barlangok között pl. a Baradla is, amelynek bár közel horizontális kiterjedése a jellemző, de a csehszlovákiai szakaszban mért legmagasabb és az egyik magyarországi barlangi víznyelője mélyén mért pontjai között a szintkülönbség jóval meghaladja a száz métert is.

Őszintén meg kell állapítanunk, hogy barlangjaink térképezettségének foka általában nem kielégítő. Kevés barlangunkról készült eddig valóban igényes felmérés és térkép, s ez alól még a legnagyobbak némelyike sem kivétel. Ezért számos barlangunknál több különböző személy és munkacsoport által, más-más időpontban, eltérő módszerekkel, igényekkel és eltérő színvonalon készült részfelmérések adatait voltam kénytelen összeadni és az így nyert

eredmények, még korrekciók figyelembevételével is, kétes értékűek. Ha a felmérést nem ugyanaz a munkacsoport, vagy nem egy munkafolyamat keretében végezte, az alább közölt összeállításban mindig száz vagy ezer méterre kerekített értéket közlök, még akkor is, ha a részeredmények összeadása nem kerek számot eredményezett, mert a méter pontosságú adat közlése az olvasót félrevezetné, azt a hiedelmet keltve, hogy nagypontosságú mérés eredményét látja maga előtt.

Kivánatos tehát, hogy számottevőbb barlangjaink pontos felmérése és megbízható, igényes térképezése mielőbb és sorra egymás után napirendre kerüljön, hogy az alább közölt összeállítás néhány adatát a későbbiek során pontosabb és megbízhatóbb váltsa fel. Ugyanakkor őszintén remélem, hogy Magyarország leghosszabb és legmélyebb barlangjai jegyzékének helyesbítését nemcsak a pontosabb felmérések, de elsősorban és főképpen barlangkutatóink újabb értékes feltárási eredményei teszik majd rövidesen szükségessé.

Magyarország leghosszabb barlangjai 1970 végén

1. Baradla-Domica (Aggteleki-karszt)	23 100 m
2. Béke-barlang (Aggteleki-karszt)	6 000 m
3. Mátyás-hegyi-barlang (Budai-hg.)	4 200 m
4. Ferenc-hegyi-barlang (Budai-hg.)	4 000 m
5. Szabadság-barlang (Aggteleki-karszt)	2 510 m
6. Solymári Ördög-lyuk (Budai-hg.)	2 000 m
7. Létrási-vizes-barlang (Bükk)	2 000 m
8. István-lápai-barlang (Bükk)	2 000 m
9. Szemlő-hegyi-barlang (Budai-hg.)	1 962 m
10. Létrás-tetői-barlang (Bükk)	1 660 m
11. Abaligeti-barlang (Mecsek)	1 166 m

Magyarország legmélyebb barlangjai 1970 végén

1. Vecsembükki-zsomboly (Aggteleki-karszt)	245 m
2. István-lápai-barlang (Bükk)	220 m
3. Létrás-tetői-barlang (Bükk)	165 m
4. Meteor-barlang (Aggteleki-karszt)	140 m
5. Pénz-pataki-víznyelőbarlang (Bükk)	130 m
6. Baradla-Domica (Aggteleki-karszt)	116 m
7. Jávor-küti-víznyelőbarlang (Bükk)	112 m
8. Kis-kőháti-zsomboly (Bükk)	110 m
9. Mátyás-hegyi-barlang (Budai-hg.)	106 m
10. Almási-zsomboly (Aggteleki-karszt)	93 m
11. Nagykömázsa-völgyi-barlang (Bükk)	93 m
12. Szeleta-zsomboly (Bükk)	90 m

Dr. Dénes György